

АД Водостопанство на Република Северна Македонија
во државна сопственост

Финансиски извештаи
за годината што завршува на
31 декември, 2019 и

Извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-3
Извештај за сопствена добивка	4
Извештај за финансиска состојба	5
Извештај за промените во главнината	6
Извештај за паричните текови	7
Белешки кон финансиските извештаи	8-37

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До сопственикот и раководството на
АД Водостопанство на Република Северна Македонија
во државна сопственост

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на АД Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост (во понатамошниот текст "Друштвото"), што се состојат од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември, 2019 година, Извештај за сеопфатна добитка, Извештај за промени во капиталите и Извештајот за парични текови за годината што тогаш завршува и прегледот на значајни сметководствени политики и останати белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди што се применуваат во Република Северна Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија на Република Северна Македонија и Меѓународните стандарди за ревизија што се применуваат во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања, да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување во финансиските извештаи, изстанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки коишто се соодветни на околностите, но не за цел на изразување на мислење за ефикасноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на сфаќањето презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(Продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До сопственикот и раководството на
АД Водостопанство на Република Северна Македонија
во државна сопственост
(Продолжение)

Основи за мислење со резерва

- a) Како што е наведено во Белешка 13 на овие финансиски извештаи, во една подружница (Подрачна единица Црн Дрим-Охрид) не се евидентирани градежни објекти, иако е евидентно дека истите се користат и од нив се генерираат приходи од корисници и наематели. Ова се објаснува со фактот дека за нив сèуште не е утврден финалниот сопственички статус. Тоа е во спротивност со одредбите на МСС 16-Недвижности, постројки и опрема, според кој економската сопственост (правото на користење) а не правната сопственост претставува предуслов за евидентирање на средствата во рамките на материјалните средства и тие можат да се евидентираат во финансиските извештаи по проценета вредност утврдена од овластена проценителска куќа. Поради наведеното, потцелена е книговодствената вредност на градежните средства односно на обврската за одложени приходи од средства добиени на користење на 31 декември 2019 година.
- b) Како што е наведено во Белешка 16 на овие финансиски извештаи, во рамките на побарувањата од комитенти од Ден 470,532 илјади (2018: Ден 426,366 илјади) според старосната структура генерирана од сметководствениот софтвер на Друштвото, се вклучени побарувања постари од 3 и повеќе години во износ од Ден 170,457 илјади (2018: Ден 133,117 илјади) за кои во финансиските извештаи не е направена исправка поради застареност. Поради наведеното, не можеме да ја потврдиме вредноста на побарувањата од корисници на 31 декември 2019 година.

Основи за мислење со резерва

Според наше мислење, освен ефектите што можат да произлезат од Основите за мислење со резерва, финансиски извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на АД Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост на ден 31 декември 2019 година, како и финансискиот резултат, извештајот за промени на капиталната и извештајот за паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со сметководствените стандарди што се применуваат во Република Северна Македонија.

(Продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До сопственикот и раководството на
АД Водостопанство на Република Северна Македонија
(Продолжение)

Обрнување на внимание

Без да даваме натамошни квалификации во нашето мислење, обрнуваме внимание на следното:

- Како што е обелоденето во Белешка 2.15 кон финансиските извештаи, одобрените финансиски извештаи за 2019 година од страна на раководството на Друштвото биле предадени во Централниот регистар на Република Северна Македонија на 15 март 2020 година. Меѓутоа, врз основа на наодите и предложените корекции од страна на ревизорот, а во согласност со важечките сметководствени прописи, приложените финансиски извештаи се коригирани за идентификуваните ефекти во текот на ревизијата. Коригираните финансиски извештаи беа дополнително усвоени и предадени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија.
- Како што е утврдено во Белешка 13-Недвижноста, постројки и опрема, во отсуство на утврден финален статус на сопственоста врз недвижностите, Одборот на директори со своја Одлука бр.0202-879 од 14.03.2019 година го утврди статусот на недвижностите (и другата опрема,) како средства добиени со право на користење, но без право на сопственост. Со тоа се овозможи примена на МСС 20 - Сметководство за државни подароци и обелоденување на државна помош.
- Како што е обелоденето во Белешка 22-Акционерска главнина, во Централниот Регистар на Република Северна Македонија, називот на Друштвото и во тековната состојба сèуште не е актуриран, односно не го содржи префиксот Северна. Исто така, злогот на единствениот акционер-Владата на Република Северна Македонија не е сменет за да ја рефлектира зголемената вредност на акционерската главнина од Ден 36,150 илјади.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Друштвото, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме за конзистентноста на годишната сметка и финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на АД Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост за годината што завршува на 31 декември 2019.

ТП РЕВИЗИЈА ЧУЛЕВА-Скопје

Соња Чулева, Управител

Соња Чулева, *Овластен ревизор*

Скопје, 28 јуни, 2020 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (КОРЕГИРАН)
Година што завршува на 31 декември 2019
(Во илјади Девари)

	Белешки	31 декември 2019	31 декември 2018
Приходи			
Приходи од продажба	2.2;3	278,652	300,206
Останати приходи	2.2;4	337,791	352,966
		616,443	653,172
Трошоци			
Материјали и енергија	5	(34,346)	(39,913)
Транспортни и други услуги	6	(27,075)	(51,991)
Депресијација & амортизација	2.5;12;13	(320,223)	(322,624)
Трошоци за вработените	2.9;7	(196,065)	(189,959)
Останати оперативни трошоци	8	(31,202)	(32,329)
		(608,911)	(636,816)
Финансиски (трошоци)-нето	2.3;9	(5,377)	(4,916)
Добивка (загуби) пред олавоочување		2,215	11,440
Данок на добивка	2.4;10	(169)	(1,357)
Нето добивка за годината		1,746	10,083
Останата сеофитна добивка		-	-
Вкупна сеофитна добивка		1,746	10,083
Основна заработувачка по акција: Ден 48.30/акција (2018: Ден 1,639 /акција)			

*Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи*

Овие хорегирани финансиски извештаи се прифатени и одобрени од раководството на Друштвото на 24 јули, 2020 година.

Главен извршен Директор,
Иљмин Селами

Овластен сметководител,
Ангел Петков

АД Водостопанство на Република Северна Македонија
во државна сопственост

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА (КОРЕГИРАН)

На 31 декември 2019

(Во илјади Денари)

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2019	2018
СРЕДСТВА			
Не-тековни средства			
Нематеријални средства-нето	2.5; 12	3,478	3,834
Недвижности, постројки и опрема-нето	2.5; 13	5,273,810	5,551,498
Долгорочни финансиски вложувања	2.13; 14	5,805	5,805
		<u>5,283,093</u>	<u>5,561,137</u>
Тековни средства			
Пари и парични еквиваленти	2.8; 15	127,060	14,875
Побарувања од купувачи	2.10; 16	485,723	446,184
Останати побарувања	17	4,840	3,699
Залихи	2.7; 18	16,789	18,499
		<u>634,412</u>	<u>483,257</u>
ВКУПНО СРЕДСТВА		<u>5,917,505</u>	<u>6,044,394</u>
СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Сопственичка главнина			
Акционерски капитал	22	36,150	6,150
Законска резерва	22	1,230	1,230
Акумулирана добивка	22	345,501	309,759
Нето добивка за годината	22	1,746	10,083
		<u>384,627</u>	<u>327,222</u>
Долгорочни обврски			
Обврски за одложени приходи од државни поддршки	3.5; 23	<u>5,175,670</u>	<u>5,479,327</u>
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	19	172,234	174,667
Останати тековни обврски	20	91,974	63,178
Обврска за краткорочна позајмица	21	93,000	-
		<u>357,242</u>	<u>237,845</u>
ВКУПНО СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		<u>5,917,505</u>	<u>6,044,394</u>

*Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи*

Овие корегирани финансиски извештаи се прифатени и одобрени од раководството на Друштвото на 24 јули, 2020

Главен извршен Директор,
Иљми Селами

Областен сметководител,
Ангел Петков

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИЦАТА
Годишна што завршува на 31 декември, 2019
(Во илјади Денари)

	Акционерски капитал	Законска резерва	Акумулирана добивка	ВКУПНО
На 1 јануари 2019	6,150	1,230	319,842	327,222
Зголемување на сопственичка планина од (Одлука бр.45-5458) од 23.07.2019 година.	30,000	-	-	30,000
Зголемување од градежни објекти добиени во сопственост на АД (Подружница Педагогича - Битола)	-	-	34,132	34,132
Корекција на грешка по Решение на УЛП за поманку евидентиран ДДЗ за 2016	-	-	(8,057)	(8,057)
Корекција на грешка по поманку евидентиран износ на инвестиции во тек (ПЕ Гивеш Кандорин)	-	-	(416)	(416)
Останата специфична добивка	-	-	-	-
Нето добивка за 2019	-	-	1,746	1,746
На 31 декември 2019	<u>36,150</u>	<u>1,230</u>	<u>347,247</u>	<u>384,627</u>
На 1 јануари 2018	6,150	1,230	490,062	497,442
Рекласификација до Одлука на ОД бр.0202-879 од 14.03.2019	-	-	(162,821)	(162,821)
Корекција на грешка (МСС 8) по Одлука на ОД бр.0202-878 од 14.03.2019	-	-	(17,482)	(17,482)
Нето добивка за 2018	-	-	10,083	10,083
Останата специфична добивка	-	-	-	-
На 31 декември 2018	<u>6,150</u>	<u>1,230</u>	<u>319,842</u>	<u>327,222</u>

*Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи*

Овие корелирани финансиски извештаи се прифатени и одобрени од раководството на Друштвото на 24 јули, 2020 година.

Главен извршен Директор,
Иљна Седанга

Овластен сметководител,
Авгел Петков

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2019
(Во илјади Денари)

Белешки	За годината што завршува на 31 декември		
	2019	2018	
Готовиписки прилив од оперативни активности			
Добивка (загуба) пред одмножување	2,215	11,440	
Корекциона за:			
Депрецијација/амортизација на материјални средства и нематеријални средства	320,653	322,624	
Одложени приходи од неликвидности добиени на користење	(311,978)	(313,003)	
Трошок од отпис на материјални средства (Зголемување)/намалување на побарувања од купувачи и други побарувања	(40,680)	47,091	
(Зголемување)/намалување на залихи	1,710	25,501	
(Намалување)/зголемување на обврски кон добавувачи и останати тековни обврски	17,265	(97,906)	
Нето готовина од оперативни активности	(10,815)	(4,253)	
Инвестициони активности			
Набавка на основни средства	-	(17,335)	
Прилив од продажба на основни средства	-	-	
Наплата на камата	-	-	
Нето готовина во инвестициони активности	-	(17,335)	
Финансиски активности			
Прилив од зголемување на оснивачки капитал	30,000	-	
Прилив од добиена позајмица	93,000	-	
Прилив/одлив од финансиски обврски	-	(9,435)	
Нето готовина од финансиски активности	123,000	(9,435)	
Нето зголемување на пари и парични еквиваленти	2.8:15	112,185	(31,023)
Пари и парични еквиваленти на почеток на годината	2.8:15	14,875	45,898
Пари и парични еквиваленти на крај на годината	2.8:15	127,060	14,875

Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

1. ОСНОВАЊЕ И ДЕЈНОСТ

АД Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост (во понатамошниот текст "Друштвото") е акционерско друштво формирано во Скопје со Законот за водостопанство ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/2015, 193/2015 и 189/2016.) Друштвото е регистрирано во Централниот Регистар под ЕМБС бр. 7080336 на 28.10.2015 година.

АД Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост е правен наследник на поранешните водни стопанства:

ВС Тихвени-Кавадарци; ВС Брегалница-Кочани; ВС Скопско Поле-Скопје; ВС Прилепско Поле -Прилеп; ВС Кумановско-Липковско Поле- Куманово; ВС Струмичко Поле-Струмица; ВС Радовишко Поле-Радовиш; ВС Битолско Поле-Битола; ВС Палог-Гостивар; ВС Берово-Берово; ВС Јужен Вардар-Генелија и ВС Праспа-Ресен.

Единствен сопственик/оснивач на Друштвото е Владата на Република Северна Македонија.

Седиште: 3-та Македонска бригада 1 бр.10а Скопје-Аеродром.

Основна дејност на Друштвото е 01.61:Помошни дејности за одржување на посеви.
Претежна дејност: Дејност од јавен интерес.

Апликативни закони

<u>Апликативни закони</u>	<u>Делокруг</u>	<u>Службен весник број/година</u>
Закон за водостопанство	Основна дејност	51/2015, 193/2015 и 189/2016
Закон за води	Надоместоци и придоноси	87/08; 6/09; 161/09; 83/10; 51/11; 44/12; 23/13 и 163/13; 180/2014; 146/2015.
Закон за трговски друштва	Основање, финансиско известување	28/2004,84/2005/25/2007, 87/2008,24/2011, 166/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 06/2016, 30/2016 ; 61/2016; 64/2018 и 120/2018.
Закон за јавни набавки	Набавки на стоки и услуги (2018)	136/2007 со пратежките измени
Закон за јавни набавки	Набавки на стоки и услуги (2019)	24/2019

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

I. ОСНОВАЊЕ И ДЕЛНОСТ (Продолжение)

Орган на управување: Одбор на Директори

- Иљми Селами - Извршен член на Одбор на директори - Главен извршен директор;
- Зоран Ристов- Неизвршен член на Одбор на директори;
- Стојан Ефтимов-Неизвршен член на Одбор на директори;
- Александар Давидовски- Неизвршен член на Одбор на директори;
- Дарко Радески – Неизвршен член на Одбор на директори;
- Катерина Андонова - Неизвршен член на Одбор на директори;
- Милан Кировски - Неизвршен член на Одбор на директори.

Надлежности

Во согласност со член 5 од Законот за водостопанство, Друштвото ги има следните надлежности:

- Снабдување со вода за наводнување;
- Снабдување со вода на комунални претпријатија (вода за пиење и други потреби);
- Снабдувањето вода за индустриски и стопански потреби, вклучувајќи и производство на електрична енергија;
- Уредување на речни корита;
- Одводнување на земјиште;
- Очистување на испуштени води.

Извори на финансирање

- Надоместоци за услуги за снабдување со води;
- Надоместоци за одводнување;
- Надоместоци за одведување на испуштени води;
- Кредити;
- Дивиденди;
- Други извори.

Надоместоци и придонеси

Во согласност со член 213.5 од Законот за води, Друштвото е обврзано да плати 2% од утврдената цена по м³ за користење вода за наводнување.

Во согласност со член 213.9 од Законот за води, Друштвото е обврзано да плати 1% од утврдената цена за 1 ха земјиште за користење вода за одводнување.

Во согласност со член 215 од Законот за води, Друштвото плаќа 7% од цената на 1м³ надомест за вадење песок, чакал и камен, за кое има претходно издадено дозвола.

Овие надоместоци, согласно Законот за води, Друштвото е обврзано да ги уплатува еднаш месечно на трезорска сметка.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

1. ОСНОВАЊЕ И ДЕЈНОСТ (Продолжение)

Организациони делови

Во својот состав Друштвото има Дирекција и 14 подružници (Подрачни единици):

Ред. бр.	Регион	Седиште	Овластено лице
1.	Тиквеш	Кавадарци	Ристо Маџев
2.	Брегалница	Кочани	Дени Маџров
3.	Скопско Поле	Скопје	Маја Дамоска
4.	Прилепско Поле	Прилеп	Звонко Талески
5.	Кумановско-Липковско Поле	Куманово	Оливер Илиевски
6.	Струмичко Поле	Струмица	Лазар Ѓорѓиев
7.	Радовишко Поле	Радовиш	Сања Ристова
8.	Битолско Поле	Битола	Стојан Георгиевски
9.	Полог	Гостивар	Имрџи Беќири
10.	Јужен Вардар	Гевгелија	Ристо Гурџа
11.	Берово	Берово	Зоран Аговски
12.	Црн Дрим	Охрид	Гоко Стефаноски
13.	Свети Николе	Свети Николе	Владо Ивановски
14.	Тетово	Тетово	Артан Бајрами

На 31 декември, 2019 година Друштвото има 543 вработени (2018: 573 вработени.)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги подготвува своите финансиски извештаи во согласност со одредбите на членот 469, став 6 од Законот за трговски друштва ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/2004 со пратечките измени) и Правилникот за водење сметководство ("Службен весник на Република Македонија" бр. 159/2009.) Според овој Правилник, сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија се Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) од 2009 година утврдени од Одборот за Меѓународни сметководствени стандарди (ИАСБ).

Финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски Денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Северна Македонија.

2.2 Признавање на приходите

Приходот се признава кога естапува веројатно дека идни економски користи ќе алезат во Друштвото и овие користи можат да бидат соодветно измерени. Приходите од продажба се прикажуваат според фактурната вредност, нето од одобрските попусти и данокот на додадена вредност.

Друштвото отбавува приходи од наплата на следните надоместоци:

- надомест за квалитетување
- надомест за одводнување
- надомест за испуштено води,
- надомест за испорачани количини на вода за водоснабдување и индустриска употрепувачка
- останати

Висината на надоместниците се утврдува во согласност со методологија, која на предлог на Министерството за земјоделство и шумарство на Република Северна Македонија, ја усвојува Владата на Република Северна Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.3 Трансакции во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во Денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на трансакцијата.

Нето позитивни и негативни курсни разлики се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настанале.

Средствата и обврските кои пласат на странска валута се искажуваат во Денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиска позиција.

2.4 Данок на добивка

Тековен данок на добивка

Согласно измените на Законот за данокот на добивка што се применуваат и на фискалната 2019 година, данок на добивка од 10% се пресметува на добивката од билансот на успех зголемена за износот на даночни непризнати расходи. Во согласност со даночната легислатива што се применува во Република Северна Македонија, проценетиот износ на данок на добивка врз месечна основа се плаќа авансно.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се утврдува со примена на методот на обврски во билансот на состојба за сите временни разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиските извештаи. Стапката на данок на добивка на денот на билансот на состојба се употребува за утврдување на одложените даночни средства и обврски. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви временни разлики. Одложени даночни средства се признаваат за одбитните временни разлики и ефектите од даночните загуби се пренесуваат во обем во којшто постои веројатност дека ќе се оствари оданочива добивка со цел да се овозможи одбитните временни разлики и пренесените даночни загуби да бидат искористени.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.5 Недвижности, постројки и опрема

Недвижности (земјиште и градежни средства) - сопственост на Република Северна Македонија

Во основните средства на Друштвото се евидентирани недвижности (земјиште, градежни објекти, и инвестиции во тех) што се сопственост на Република Северна Македонија. Со овие средства Друштвото стопанисува и ги одржува. За овие средства Друштвото има долгорочна обврска за одложени приходи еднакви на вредноста на теховната депрецијација за истите. Исто така, во основните средства е вклучена и опрема која е набавена со средства од државни поддршки, која го има истиот сметководствен третман како и недвижностите (МСС 20- Државни поддршки.)

Со Одлука бр.0202-879 од 14.03.2019 година, Одборот на директори на друштвото ја утврди вредноста на недвижности добиени на користење.Оваа Одлука ќе се користи до добивање на официјален статус на недвижностите од Катастарот на недвижности.

Основни средства (опрема, возила, мебел) во сопственост на Друштвото

Во рамките на основните средства се евидентирани опрема, канцелариски мебел и возила што се набавени со сопствени средства. Гие се евидентирани во согласност со МСС 16- Недвижности, постројки и опрема со користење на основниот (трошочен) модел.

Иницијално признавање на средствата

Трошокот на ставките на основните средства се состои од набавна вредност, вклучувајќи цврнина и даноци што не се одбиваат, по одбивање на дисконти и рабати и други трошоци кои директно се доаваат, односно го носат средството на локацијата и по кондиција потребна за да биде користено онака како што одлучило раководството.

Земјиштето се признава по неговата набавна вредност. Во согласност со локалната регулатива, земјиштето не се депрецира.

Опремата и возилата се признаваат по набавна вредност која вклучува цена, даноци што не се одбиваат и други трошоци кои директно се припишуваат во доведување на средството на сакалата локација и кондиција потребна за обавување на оперативните цели.

Книговодствената вредност на основните средства е предмет на разгледување за случај на оштетувања кога одредени настани или промени на околностите укажуваат дека книговодствената вредност не може да биде надолжната. Доколку постојат вакви индикации, односно сметководствената вредност го надминува проценетиот надоместувачки износ на средствата им се намалува нивната вредност до нивниот надоместувачки износ.

Депрецијацијата се признава со примена на правозиниска стапка на депрецијација за време на корисниот век на средството.

Во продолжение се дадени годишни стапки за депрецијација применети на некои позначајни ставки од опремата:

Опрема	5%-10 %
Компјутери	20%
Софтвер	25%
Телеком.опрема	20%-25%

На материјалните вложувања во изградба, до моментот на ставање на истите во употреба, не се пресметува депрецијација.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2019

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.7 Залихи

Залихите на Друштвото се состојат од залиха на материјали и ситен инвентар, резервни делови и автогуми и ситен инвентар и автогуми во употреба.

2.8 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од пари на денарска и девизна сметка, депозити по видување и пари во каса.

2.9 Исплатнини за пензионирање, пензиски планови и технолошки внаток

Друштвото учествува во пензискиот фонд со уплатување на определени придонеси утврдени со домашната легислатива. Придонесите, кои зависат од висината на платите, се уплатуваат во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Северна Македонија. Не постојат дополнителни обврски во однос на пензиските планови.

Друштвото исто така исплаќа трохратен износ од просечно исплатена нето плата во Република Северна Македонија како отпремнина во случај на заминување во старосна пензија. Друштвото нема резервирано средства за таквите отпремнини бидејќи смета дека истито нема да имаат значаен ефект врз финансиските извештаи.

2.10 Побарувања од купувачи

Побарување од купувачи се водат по номинална вредност, намалена за соодветни исправки за проценети сомнителни износи.

2.11 Поврзани субјекти

Однос со поврзани субјекти се јавува доколку едниот субјект демонстрира контрола врз другиот субјект или поседува исклучително влијание во одлуките за финансиските и оперативните одлуки на другиот субјект.

Трансакциите со поврзани субјекти претставуваат трансфери на средства или обврски помеѓу поврзаните субјекти, без разлика дали е вредноста платена.

Поврзани субјекти се сметаат дека се оние кои имаат значајна улога во донесување на финансиските и оперативните одлуки на Друштвото. Мнозинскиот, односно единствен сопственик на Друштвото е Владата на Република Северна Македонија која има значајно влијание врз Друштвото, а со тоа и моќ да го контролира работењето на Друштвото во целиот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.12. Корекција на грешка

Корекција на грешка се евидентира согласно со МСС 8 – Сметководствени политики, промени на сметководствени проценки и грешки, на терет / во корист на акумулираната добивка во Билансот на финансиска позиција. Корекцијата на грешка спроведена во 2019 година на терет на акумулираната добивка, во вкупен износ од Ден 8,473 илјади, која се состои од износ за помалку платен ДДВ за 2016 година согласно Решение на УЈП во износ од Ден 8,057 илјади и грешка за помалку евидентиран износ на инвестиции во тек од поранешни години во износ од Ден 416 илјади.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.13 Јавни набавки

Претпријатието ги извршува набавките чија вредност е поголема од ЕУР 1,000 во денарска прогиваредност во согласност со Законот за јавни набавки ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр.24/2019 година.

2.14 Долгорочни финансиски вложувања

Долгорочните финансиски вложувања се состојат од учество во капиталот во поврзани и останати правни лица, хартии од вредност наменети за тргување или расположливи за продажба.

Учество во капиталот на поврзани и останати правни лица

Учеството во капиталот во поврзани и други правни лица почетно се признаваат по набавна вредност, а на крајот на периодот за известување се искажуваат по фер вредност, при што разликата се ефектуира во Извештајот за сѐопфатна добивка.

Хартии од вредност наменети за тргување

Хартиите од вредност наменети за тргување се вреднуваат по фер вредност. Фер вредноста се дефинира како износ по кој едно средство може да се размени или да се затвори обврска меѓу две странки кои имаат волја да ја обават трансакцијата на взаемно корисен и пријателски начин. Добивките или загубите што при тоа се јануваат, се вклучуваат во нето добивките или загубите на периодот.

Хартии од вредност расположливи за продажба

Хартиите од вредност расположливи за продажба се вреднуваат по фер пазарна вредност. Сите реализирани загуби или добивки во однос на фер вредноста се евидентираат преку ревалоризациона резерва, а во моментот на фактичка продажба како трошок на периодот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.15 КОРЕКЦИЈА НА ГОДИШНА СМЕТКА

Одобрените финансиски извештаи за 2019 година од страна на раководството на Друштвото беа предадени во Централниот регистар на Република Северна Македонија на 15 март 2020 година. Меѓутоа, врз основа на наодите и предложените корекции од страна на ревизорот, во согласност со прописите, приложените финансиски извештаи се коригирани за идентификуваните ефекти во текот на ревизијата. Коригираните финансиски извештаи се дополнително усвоени и предадени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија. Корекцијата на годишната сметка на Ентитетот за годината што завршува на 31 декември 2019 година, поднесена во Централен Регистар на Република Северна Македонија е прикажана подолу.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА (КОРЕГИРАН)

На 31 декември 2019

(Во илјади Денари)

СРЕДСТВА	2019-Прев корекција	2019-		КОРЕГИРАН
		Др	ПБ	
Не-тековни средства				
Нематеријални средства-нето	3,478	-	-	3,478
Имуществости, постројки и опрема:				
- Земјинице	32,011	-	-	32,011
- Градежни објекти	11,335,740	40,419	-	11,376,159
- Акумулирана депретијација на градежни	(6,325,211)	-	25,857	(6,351,068)
- Постројки и опрема -нето	141,460	-	-	141,460
- Инвестициски нотех	75,248	-	-	75,248
Долгорочни финансиски инструменти	5,805	-	-	5,805
	5,268,531	40,419	25,857	5,283,093
Тековни средства				
Пари и парични еквиваленти	127,060	-	-	127,060
Побарувања од култивачи	485,723	-	-	485,723
Останати побарувања	4,840	-	-	4,840
Залици	16,789	-	-	16,789
	634,412			634,412
ВКУПНО СРЕДСТВА	5,902,943	40,419	25,857	5,917,505
СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ				
Сопственичка главнина				
Акционерски капитал	(36,150)	-	-	(36,150)
Заложна резерва	(1,230)	-	-	(1,230)
Акумулирана добивка	(311,786)	-	33,715	(345,501)
Нето добивка за годината	(70)	-	1,676	(1,746)
	(349,236)		35,391	(384,627)
Долгорочни обврски				
Обврска за одложени приходи од државни поддршки	(5,196,651)	20,981	-	(5,175,670)
Тековни обврски				
Обврски кон добавувачи	(172,234)	-	-	(172,234)
Останати тековни обврски	(91,822)	-	814	(91,974)
Обврска за краткорочна позајмица	(93,000)	-	-	(93,000)
	(357,056)		814	(357,208)
ВКУПНО СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ	(5,902,943)	20,981	37,677	(5,917,505)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (КОРЕГИРАН)
Година што завршува на 31 декември 2019
(Во илјади Денари)

	31 декември 2019- пред корекција	Др	Пв	31 декември 2019- КОРЕГИРАН
Приходи				
Приходи од продажба	(278,652)	-	-	(278,652)
Останати приходи	(332,040)	-	(5,751)	(337,791)
	(610,692)	-	(5,751)	(616,443)
Трошоци				
Материјали и енергија	34,346	-	-	34,346
Транспортни и други услуги	27,075	-	-	27,075
Депресијација & амортизација	319,010	1,213	-	320,223
Трошоци за вработените	196,065	-	-	196,065
Останати оперативни трошоци	28,526	2,676	-	31,202
	605,022	3,889	-	608,911
Финансески (трошоци)-мети	5,317	-	-	5,317
Добивка (загуба) пред оданочување	(353)	-	-	(2,215)
Данок на добивка	283	-	-	469
Нето добивка за годината	(70)	-	-	(1,746)
Останати сеопфатна добивки	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	(70)	-	-	(1,746)
Основна заработувачка по акција	Ден.1,93/акција			Ден.48,30/акција

2.16 Сметководствен принцип на континуитет

Финансиските извештаи на Друштвото се подготвени врз основа на принципот на континуитет на 31 декември 2019 година и овој принцип продолжува да постои како претпоставка и после издавањето на финансиските извештаи.

Принципот продолжува да постои и во наредниот период без оглед на фактот од можните импликации од COVID-19, што во овој момент раководството ги проценува но сепак не е во состојба да ги квантифицира.

БЕЛЕШКИ КОИ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

3. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБИ

	Во илјади Денари	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Приходи од продажба на стоки и услуги	249,536	255,805
Приходи од користење сопствено производство	-	576
Приходи од наем на простор и опрема	5,588	5,483
Приход од продажба на песок и електрична енергија	23,528	38,342
	278,652	300,206

4. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади Денари	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Одложени приходи од донаирани средства (Белешка 22)	311,834	313,003
Наплатени отпишани лобарувања/обврски	16,082	4,188
Приходи од вредносно усогласување залихи	3	4
Приходи од ефект од ризик	2,743	-
Приходи од минати години	933	-
Останати приходи	3,508	35,771
Приходи од пренос на средства меѓу подружници	2,688	-
	337,791	352,966

Приходите од донаирани средства Ден 311,834 илјади (2018: Ден 313,003 илјади) всушност се однесуваат на одложени приходи еднакви на износот на амортизација и депресијација на основни средства набавени од парични средства или средства добиени како донации од државата, евидентираани согласно МСС 20-Сметководство за државни поддршки и обелоденување на државна помош со примена на приходен пристап.

Приходот од пренос од Ден 2,688 илјади се однесува на пренесените залихи од ПЕ Брегалница Кочани на ПЕ Св.Св.Николе.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

5. МАТЕРИЈАЛИ И ЕНЕРГИЈА

	Во илјади Денари	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Канцелариски и други материјали	3,001	5,999
Потрошена енергија	30,821	31,285
Резервни делови	486	1,754
Отпис на ситен инвентар	38	875
	34,346	39,913

6. ТРАНСПОРТНИ И ДРУГИ УСЛУГИ

	Во илјади Денари	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Поштенски услуги (телефонија, електронска пошта)	2,193	2,595
Надворешни услуги	226	4,507
Одржување	13,277	29,659
Насмјана	5,564	4,948
Комунални услуги	1,634	4,303
Останати услуги	1,475	4,847
Осигурување	2,071	350
Банкарска провизија	635	782
	27,075	51,991

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

7. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Во илјади Денари	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Бруто плати & надоместоци	194,969	186,843
Дневници за службени патувања	83	790
Трошоци за Борд на директори	1,013	2,326
	196,065	189,959

8. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	Во илјади Денари	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Реклама и репрезентација	1,240	1,834
Спонзорство/донации	-	-
Данoci што не зависат од резултатот	2,441	774
Вредносно усогласување на побарувања од комитенти	874	71
Расходување на основни средства	-	-
Одобрени дополнителни работи	1,035	1,925
Казни и пенали	2,777	1,057
Трошоци од минати години	922	-
Отпис на побарувања	-	684
Интелектуални услуги и останати трошоци	19,237	26,984
Трошок од претстепени средства (залихи) од една подрачна единица во друга подрачна единица (Белешка 4)	2,676	-
	31,202	32,329

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

9. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ -НЕТО

	Во илјади Денари	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Трошок за камати	(6,831)	(9,405)
Приход од камати	516	340
Позитивни курсни разлики	-	-
Негативни курсни разлики	-	(30)
Останати финансиски приходи/(расходи)-нето	998	4,179
	(5,317)	(4,916)

10. ДАНОК НА ДОБИВКА

Тековните трошоци за данокот на добивка се пресметуваат според Законот за данок на добивка кој се применува во Република Северна Македонија. Законскиот данок на добивка се пресметува со примена на 10% даночна стапка (2018;10%) .

	Во илјади Денари	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Добивка пред оданочување	2,215	11,440
Данок на добивка 10% (2018:10%)	(469)	(1,357)
Ефективна даночна стапка	21,17%	11,86%

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

11. ОСНОВНА ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	Во Денари	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Нето добивка / (загуба) за годината	1,746,206	10,082,567
Поддржан просечен број на акции	36,150	6,150
Основна заработувачка по акција(во Денари)	48.30	1,639.44

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

12. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (Во илјади Денари)

	Издатоци за развиј	Софтвер и други права	Средства за подготовка	ВКУПНО
Набавна вредност				
На				
1 јануари 2019	2,172	2,698	2,601	7,471
Нови набавки	-	74	-	74
Отпис/продажби	(2,172)	-	-	(2,172)
Трансфери	-	-	-	-
На				
31 декември 2019	-	2,772	2,601	5,373
Акумулирана амортизација				
На				
1 јануари 2019	(2,172)	(1,465)	-	(3,637)
Трошок за година	-	(430)	-	(430)
Отпис/продажби	2,172	-	-	2,172
Трансфери	-	-	-	-
На				
31 декември 2019	-	(1,895)	-	(1,895)
Книговодствена Вредност				
На				
31 декември 2019	-	877	2,601	3,478
Книговодствена Вредност				
На				
31 декември 2018	-	1,233	2,601	3,834

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

13. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА (Во илјади Денари)

	Земјиште	Градежни објекти	Постројки, опрема, канц. моби. и офисна	Нелектрични во тек	ВКУПНО
Набавни вредности					
Состојба,					
1 Јануари 2019	20,768	11,345,147	286,477	101,966	11,754,358
Набави	-	-	-	-	-
Утило на легализација на земјиште и згради во ПП Битолско поле	11,243	34,132	-	-	45,375
Усогласување на материјали со финансиска санданија во ПП Брегалница Кочани	-	(3,120)	-	-	(3,120)
Продажба / отпис	-	-	(910)	-	(910)
Трансфер	-	-	26,718	(26,718)	-
Обезвредување	-	-	-	-	-
Состојба,					
31 декември 2019	<u>32,011</u>	<u>11,376,159</u>	<u>312,285</u>	<u>75,248</u>	<u>11,795,703</u>
Акумулирана депресијација					
Состојба,					
1 Јануари 2019	-	(6,048,764)	(154,096)	-	(6,202,860)
Тришок за годишата	-	(302,946)	(17,277)	-	(320,223)
Продажба / отпис	-	642	548	-	1,190
Состојба,					
31 декември 2019	-	<u>(6,351,068)</u>	<u>(170,825)</u>	-	<u>(6,521,893)</u>
Сметководствена вредност на 31 декември 2019	<u>32,011</u>	<u>5,025,091</u>	<u>141,460</u>	<u>75,248</u>	<u>5,273,810</u>
Сметководствена вредност на 31 декември 2018	<u>20,768</u>	<u>5,296,383</u>	<u>(32,381)</u>	<u>101,966</u>	<u>5,351,498</u>

(Продолжува)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

13. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА (Продолжение)

Земјиште-31.12.2018

Земјиштето во вкупен износ од Ден 20,768 илјади, се однесува на земјиште во подружница Гиквал-Кавадарци со вредност од Ден 20,316 илјади; земјиште со вредност од Ден 36 илјади во подружница Јужен Вардар-Гевгелија и земјиште во Полог-Гостивар со вредност од Ден 425 илјади.

На 31.12.2018 година е направен трансфер на канали за одноднување кои биле погрешно евидентирани како земјиште. Трансферот од земјиште во градежни средства е извршен во подружница Битолско Поле-Битола, во износ од Ден 1,634 илјади.

Земјиште-31.12.2019

Во 2019 година вредноста на земјиштето е зголемена за Ден 11,243 илјади со евидентирање на Имотен лист бр.3527 во кој корисничко право има Друштвото (ПЕ Битолско Поле) додека сопственик е Република Северна Македонија.

Градежни објекти - 31.12.2018

Градежните објекти на подружниците се состојат од згради и канали за наводнување/одводнување. Сите се во сопственост на Република Северна Македонија а Друштвото поседува само право на користење.

Во 2018 година, кај градежните средства е евидентирано зголемување од Ден 3,812 илјади што произлегува од трансфер направен од Подружница Битолско Поле во износ од Ден 1,634 илјади и рекласификација од Инвестиции во тек во градежни средства во износ од Ден 2,178 илјади во Подружница Кочанско Поле-Кочани.

Градежни објекти - 31.12.2019

Во 2019 година е добиен Имотен лист бр.70886 за градежни објекти во сопственост на Друштвото (ПЕ Битолско Поле-Битола) со проценета вредност од Ден 34,132 илјади

Во ПЕ Цри Дрим-Охрид сепак не се евидентирани градежни објекти (управна зграда, магацини и тн. иако истите се користат, со образложение дека за нив не постои документ за сопственост. Тоа е во спротивност со одредбите на МСС 16 според кои економската сопственост, а не правната сопственост е предуслов за евидентирање на средствата во рамките на материјалните средства.

Опрема, алат, возила и мебел - 31.12.2018

Зголемувањето на опрема се однесува на тешка механизација добиена од донаирани средства евидентирани во Дирекцијата на Друштвото со сегашна вредност на 31.12.2018 година од Ден 92,949 илјади.

БЕЛЕЖКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

13. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА (Продолжение)

13.1. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА ДОБИЕНИ НА КОРИСТЕЊЕ

31.12.2018

ПРИЛОГ бр.1- Детален преглед на средства добиени на користење по подразјекции во состав на АД Владостановство на Република Северна Македонија во државна сопственост, на 31.12.2018 година по Одлука по Одлука на ОД бр.0202-879 /14.03.2019.

Во Денари

Подразјекции	Земјиште	Градежни ѕид	Акумулирана депресијација на трајекна средства	Нивестини или тек	Опрема	Акумулирана депресијација на опрема	ВКУПНО
Тивиски Кашкарли	20.316,259	949.859,959	(818.700,060)	69.227,589	-	-	220.703,740
Бужан Парлар - Гевгелија	26.482	286.241,571	(139.296,104)	-	-	-	147.061,949
Цил Дрво-Охрид	-	-	-	-	-	-	-
Радичишко Поле - Радовиш	-	1.643.853,612	(797.943,467)	-	-	-	845.890,145
Полс-1 оштрац	424,00	1.66,080,552	(125.440,749)	-	-	-	1.241.064,603
Деловско Поле-Куманово	-	189.387,125	(55.910,651)	-	-	-	133.476,474
Берова-Берова	-	72.850,052	(5.527,173)	-	-	-	68.322,879
Битолско Поле-Битола	-	1.634,242	-	-	-	-	1.634,242
Скопско Поле-Скопје	-	598.432,805	(358.615,485)	-	-	-	239.827,320
Струмичко Поле-Струмича	-	1.930.592,533	(1.299.373,638)	-	-	-	631.218,895
Бресгалешка-Кочани	-	4.145.757,235	(2.425.054,400)	-	-	-	1.720.702,835
Приморско Поле-Пробиштип	-	159.477,341	(23.802,212)	-	-	-	136.475,069
Државица-Скопје	-	-	-	-	105.263,080	(12.314,402)	92.948,678
ВКУПНО	20.767,534	11.345.147,027	(6.948.763,998)	69.227,589	105.263,080	(12.314,402)	5.479.326,830

Во отсуство на утврден финален статус на сопственоста на недвижностите, Соборот на директори го утврди статусот –добиени на користење без право на сопственост, со своја Одлука бр.0202-879 од 14.03.2019 година.Во листата е исклучена и дозирана трајекна локализација.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

13. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА (Продолжение)

13.1. МАТЕРИАЛНИ СРЕДСТВА ДОБИЕНИ НА КОРИСТЕЊЕ

31.12.2019

За 2019 година макар Одува УО на Претпријатието нема додесено, меѓутоа, врз основа на сметководствената евиденција, кингоматеријалната состојбата на средствата добиени на користење во Друштвото е следна:

Подоземци	Земјиште	Градскиот сјај	Акумулирана депресијација на градоени средства		Интесниции во тек	Опрема	Акумулирана депресијација на опрема	
			Сума 011	Сума 0191			Сума 016	Сума 0192
-Тиквеш-Камшири	Сума 010 20,316,222	Сума 011 949,859,959	Сума 0191 (848,223,626)	Сума 016 69,475,237	Сума 012 -	Сума 0192 -	Сума 2940 199,577,821	
-Јужен Вадрлар - Генска вода	26,482	286,241,571	(149,662,459)	-	-	-	176,605,594	
-Дрв Дрим-Сурна -Радованско Поле - Радошани	-	1,643,833,612 1,366,080,552	(839,140,747) (166,929,069)	-	-	-	804,692,865 1,199,576,283	
-Педон-Глетивар -Дилковско Поле	-	189,387,125	(61,722,095)	-	-	-	127,665,030	
Куќиново	-	134,269,613	(33,599,681)	-	-	-	80,669,932	
Берлин-Берин	-	1,634,242	(49,077)	-	-	-	12,828,415	
Батолско Поле-Батова	11,243,200	598,432,805	(372,995,997)	-	-	-	225,436,808	
Савинско Поле-Степу-	-	-	-	-	-	-	-	
Струмичко Поле-	-	-	-	-	-	-	-	
Струмица	-	1,970,592,533	(1,355,846,775)	-	-	-	574,745,756	
Брегалница-Кочани	-	2,617,997,886	(1,761,617,477)	-	-	-	856,380,209	
Прилепско Поле-Преспан	-	159,477,341	(26,989,205)	-	-	-	132,488,136	
Свети Никола-	-	-	-	-	-	-	-	
Св.Николе	-	1,484,220,431	(741,439,033)	-	-	-	742,781,398	
Тетово-Тетово	-	-	-	-	-	-	-	
Државија-Скопје	-	-	-	-	105,263,080	(22,840,710)	-	
ВКУПНО	32,010,734	11,342,022,470	(6,350,215,191)	69,425,237	105,263,080	(22,840,710)	5,178,670,620	

БЕЛЕШКИ КОП ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

**14. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА
ВО СРЕДСТВА РА СПОЛОЖИВИ ЗА ПРОДАЖБА**

	Во илјади Денари	
	Годишата што завршува на	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Средства расположиви за продажба:		
-Акции во Комерцијална банка АД-Скопје	1,305	1,305
-Акции во УНИ Банка АД-Скопје	4,500	4,500
	<u>5,805</u>	<u>5,805</u>

15. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади Денари	
	Годишата што завршува на	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Пари во банка-Денари	127,048	14,784
Благајна-Денари	12	91
	<u>127,060</u>	<u>14,875</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

16. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Побарувања од интерни односи	3	-
Побарувања од комитенти	470,532	426,366
Спорни и сомнителни побарувања	64,969	97,173
Исправка на вредноста за сомнителни и спорни побарувања	(64,944)	(97,173)
Побарувања за дадени аванси	15,163	19,818
	<u>485,723</u>	<u>446,184</u>

Во рамките на побарувањата од комитенти од Ден 470,532 илјади (2018: Ден 426,366 илјади) според старосната структура продуцирана од сметководствениот софтвер на Друштвото се вклучени побарувања постари од 3 и повеќе години во износ од Ден 170,457 илјади (2018: Ден 133,117 илјади) за кои во финансиските извештаи не е направена исправка поради застареност.

17. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Побарување за платени ДДВ	1,200	1,164
Побарување за ДД	1,725	1,083
Побарување за ПД	10	10
Побарувања од работени	1,528	1,408
Однапред платени трошоци	31	31
Останати побарувања	346	3
	<u>4,840</u>	<u>3,699</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

18. ЗАЛИХИ

	Во илјади Денари	
	Годишната што завршува на	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Материјали во магацин	11,707	13,100
Резерви делови	4,437	4,757
Ситен инвентар во магацин	319	290
Ситен инвентар во употреба	2,623	2,767
Залиха на авто гуми	212	211
Авто гуми во употреба	287	288
	<u>(2,796)</u>	<u>(2,914)</u>
	<u>16,789</u>	<u>18,499</u>

19. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	Во илјади Денари	
	Годишната што завршува на	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Обврски во интерни односи	-	-
Обврски кон домашни добавувачи	142,538	152,292
Обврски кон добавувачи од странство	14,295	14,295
Обврски за примена аванси	-	-
Обврски за нефактурирани обврски	15,401	8,080
	<u>172,234</u>	<u>174,667</u>

Обврската кон добавувачи од странство од Ден 14,295 илјади (2018: Ден 14,295 илјади) се однесува на неплатена обврска кон фирмата Корковадо. За овој долг е поднесена тужба против Друштвото и истата е сèуште во постапка.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

20. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

	Во илјади Денари	
	Годишната што завршува на 31 декември 2019	31 декември 2018
Обврска за ДДВ	34,177	24,137
Обврска за данок на добивка	12,435	1,357
Обврски кои вработени	34,982	34,051
Обврски за Одбор на директори	-	-
Останати обврски	10,380	2,234
Обврски за лизинг	-	1,399
	91,974	63,178

21. ОБВРСКА ЗА КРАТКОРОЧНА ПОЗАЈМИЦА

	Во илјади Денари	
	Годишната што завршува на 31 декември 2019	31 декември 2018
Обврска за краткорочен безкаматен заем	93,000	-
	93,000	-

Во 2019 година е склучен Договор бр.0307-3315 од 27.11.2019 година со Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Северна Македонија и Друштвото. Со овој Договор на Друштвото му е одобрена безкаматна позајмица од Ден 93,000 илјади со обврска за враќање на 31.12.2020 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

22. АКЦИОНЕРСКА ГЛАВНИНА

Основна главнина

Главнината на Друштвото е претставена со 6,150 обични акции со номинална вредност од Ден 1,000 /акција и вкупна вредност во 2019 и 2018 година од:

Оснивач	2019 Еур	2018 Еур	2019 Денари	2018 Денари
Влада на Република Северна Македонија	587,805	100,000	36,150,000	6,150,000

Во 2019 година е добиено одобрение од Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија по Одлука бр.45-5458/1 од 23.07.2019 година за издавање долгорочни хартии од вредност –втора емисија за 30.000 обични акции со вредност од Ден 30,000 илјуди за зголемување на акционерската главнина по пат на приватна понуда.

Во Централниот Регистар на Република Северна Македонија, називот на Друштвото сèште не е дополнет со придевката Северна, а исто така, иако е регистрирана акционерска главнина од Ден 36,150,000, капиталот на оснивачот сèште се води во износ Ден 6,150,000.

Законска резерва

Задолжителната (законска) резерва е регулирана со одредбите на Законот за трговски Друштва.Законска обврска на Друштвото е да формира задолжителен фонд со издвојување 5% од остварената добивка во годината, сè до моментот додека не достигне 10% од оснивачкиот капитал. Доколку законската резерва не достигне 10% од оснивачкиот капитал, истата може да се користи само за покривање на загуби.Износот на законската резерва над законскиот минимум од 10%, може да се користи за исплата на дивиденда доколку за тоа се донесе одлука од страна на сопственикот.

Поседна резерва

Во согласност со Законот за трговски друштва и член 41 од Статутот на Друштвото ("Службен весник на Република Македонија" бр/187/2015 со пратеки дополнувања)е предвидено формирање посебна резерва. Во Статутот не е наведена намената на оваа резерва.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

23. ДОЛГОРОЧНА ОБВРСКА ЗА ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Долгорочни обврски за одложени приходи		
-Почетно салдо	5,479,327	-
Земјиште добиено на користење	11,243	20,768
-Згради и канали за наводнување/одводнување	-	11,345,146
-Акумулирана депресијација на градежни објекти добиени на користење и доприрача опрема	-	(6,061,078)
-Намалување поради усогласување на материјална со финансиска евиденција на градежни средства во ПЕ		
Брегалница - нето ефект	(1,878)	-
-Зголемување поради корекција на инвестиции о тек во ПЕ Тиквеш-Кавадарци	416	-
-Тековна депресијација на градежни објекти добиени на користење и доприрача опрема	(302,946)	-
-Опрема	(10,492)	105,263
-Инвестиции во тек	-	69,228
	<u>5,175,670</u>	<u>5,479,327</u>

Долгорочните обврски за одложени приходи се однесуваат на приходи еднакви на тековната депресијација на материјалните средства (недвижности, постројки и опрема) што се набавени или добиени како државни поддршки.

Во 2016 година е извршена промена на начинот на евидентирање на државните поддршки (МСС 20 - Сметководство за државни поддршки и обелоденување на државна помош) од капитален во приходен метод чие користење се продолжува и денес.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

24. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИК

Кредитен ризик

Основните финансиски средства на Друштвото се обврските кон добавувачи, готовина и пари во банка и долгорочни кредити што заедно го претставуваат максималното експонирање на Друштвото на кредитен ризик.

Кредитниот ризик на Друштвото се однесува најмногу на обврските кон добавувачи и долгорочните кредити.

Даночен ризик

Предмет на даночна контрола може да биде книговодствената евиденција на Друштвото ретроактивно до 5 години и истата може да резултира во дополнителни обврски по основ на даноци. Раководството на Друштвото нема сознанија за било какви дополнителни околности кои можат да создадат потенцијални материјални обврски во тој поглед.

25. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Сите трансакции со поврзаните страни се извршени во вообичаени деловни односи, по услови слични на оние кои се нудат на неповрзани страни. Трансакциите со поврзаните страни и салдата на 31 декември 2019 и 2018 година се следни:

	<u>Во илјади Денари</u>	
	<u>31 декември</u> <u>2019</u>	<u>31 декември</u> <u>2018</u>
Влада на Република Северна Македонија		
(оснивач и единствен акционер)		
- Побарувања од поврзани субјекти	-	-
- Обврски кон поврзани субјекти	-	-
- Зголемување на акционерска главнина	30.000	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

26. НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ

Документацијата на Друштвото не била предмет на постојана даночна контрола (освен за ДДВ.) Дополнителни даноци и други давачки кои можат да произлезат од такви контроли, во овој момент не можат со сигурност да се предвидат.
Импликациите од појавата на COVID-19, доколку ги има, во овој момент не можат со сигурност да се утврдат.

27. СУДСКИ СПОРОВИ

Заклучно со 31 декември 2019, против Друштвото се покренати тужбени постапки од правни и физички лица во вредност од Ден 61,181 илјади. За покренатите тужби Друштвото нема направено резервации во своите финансиски извештаи.

Од своја страна, Друштвото има покренато тужбени постапки против правни и физички лица за износ од Ден 54,815 илјади.

28. ВАЛУТНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви за Еврото на 31 декември, 2019 и 2018 биле:

	Во Денари	
	31 декември 2019	31 декември 2018
Еур	61,4856	61,4950